

ИТЕРАЦИИ

ЛЕКЦИОНЕН КУРС “ПРОГРАМИРАНЕ НА JAVA”

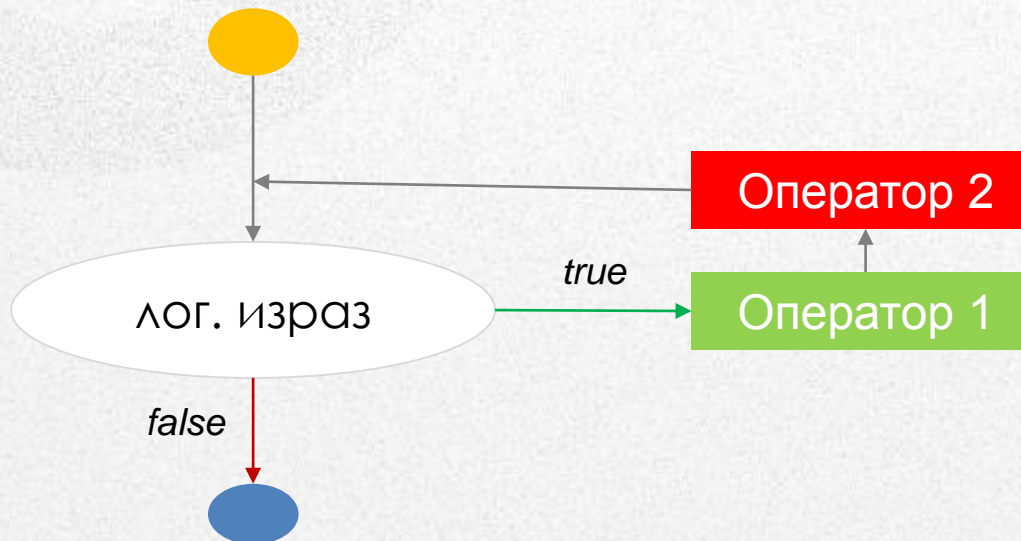

СТРУКТУРА НА ЛЕКЦИЯТА

- Циклични контролни потоци
- Оператори
- Примери
- Класификация на операторите

WHILE ОПЕРАТОР: ЦИКЛИЧНА СТРУКТУРА

```
while (логически израз) {  
    оператор 1;  
    оператор 2;  
}
```


СИНТАКСИС

EBNF: `while ( условие ) оператор`

Докато ‘условие’ е изпълнено, повтори
‘оператор’

Съществен специален случай:
операторът не се обработва

DO-WHILE-ОПЕРАТОР

1 Последователен ли е синтаксисът?

EBNF: `do оператор while ( условие ) ;`

Докато 'условие' е изпълнено, повтори 'оператор', при което условието се тества след изпълнение на оператора

Приложение:

Операторът се обработва поне веднъж

DO-WHILE-ОПЕРАТОР: ПРЕДСТАВЕН ЧРЕЗ WHILE-ОПЕРАТОР

1 Възможно ли е?

```
do  
    оператор  
while ( условие ) ;
```

Еквивалентен на:

```
оператор  
while ( условие )  
    оператор
```

РОЛЯ НА ';': РАЗДЕЛЯНЕ ИЛИ КРАЙ НА ОПЕРАТОРИ ?

Pascal, Modula-2, Ada, ... :
Разделяне на оператори

```
x := y ;  
if x > y then  
    begin x := y ; y := 0 end ;  
d := 100
```

РОЛЯТА НА ';'

C, C++, Java:

- Край на оператори
(синтактически – част от операторите)
- но: с много изключения
(без ';' : while, if, ...)

→ “нечиста” езикова дефиниция (неединен принцип: причина за грешки)

```
x = y;
```

```
if (x > y) {
```

```
    x = y; y = 0;
```

```
}
```

```
d = 100;
```


ТЕСТ: ФУНКЦИЯТА “!”

$$n! = 1 * 2 * \dots * n$$

```
int n, x = 1, fac = 1;
... // read n
while (x <= n) {
    fac = fac * x;
    x = x + 1;
}
```

напр. за $n = 4$:

- x получава стойностите: 1, 2, 3, 4, 5
(при $x = 5$ не важи повече: $x \leq n$)
- При това fac получава стойностите: 1, 1, 2, 6, 24

1 ½-ЦИКЪЛ-ПРОБЛЕМ

Break-оператор:
ИЗХОД ОТ ЦИКЪЛ В НЕГОВОТО ТЯЛО

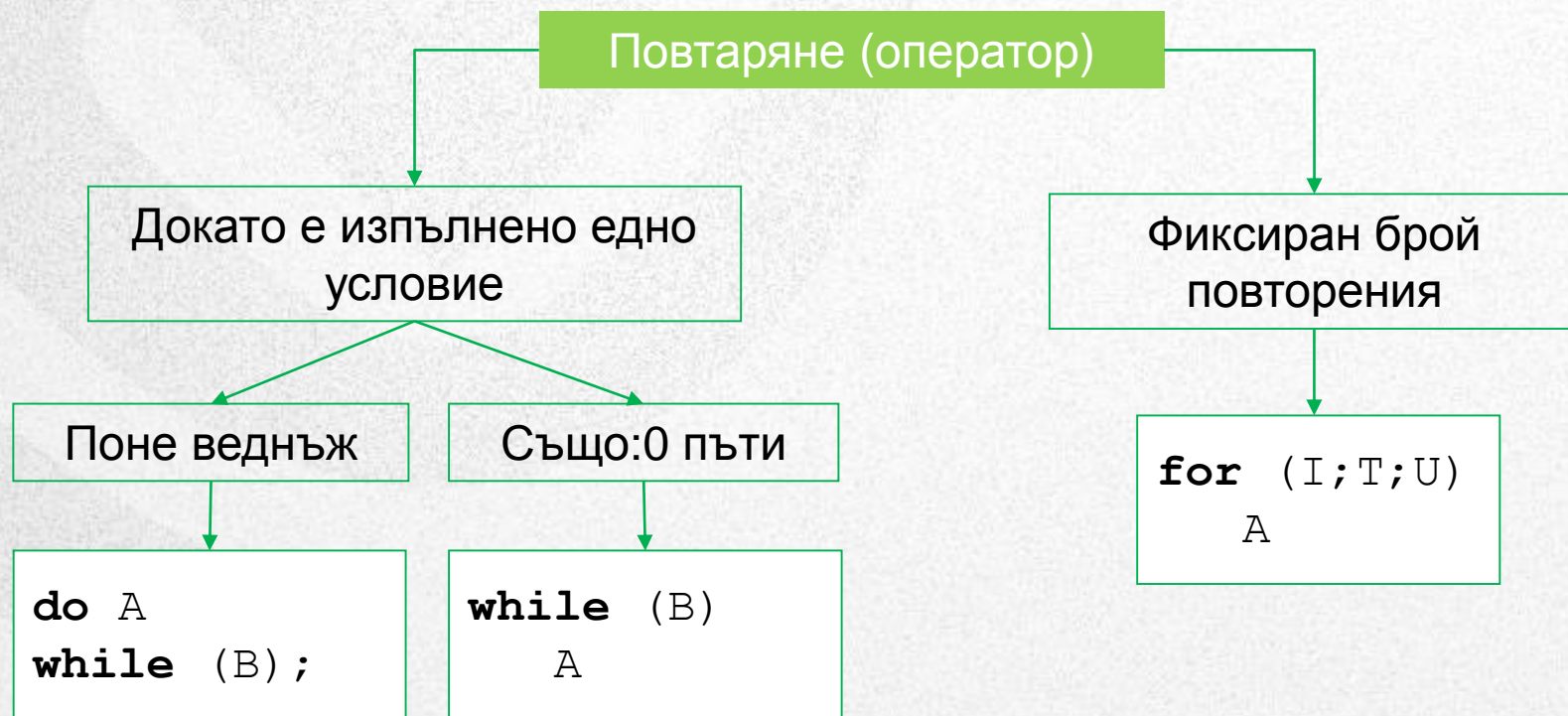
```
while (true) {  
    ... четене ...  
    if (Keyboard.eof())  
        break;  
    ... обработка входа ...  
}
```

BREAK-ОПЕРАТОР: " 1 ½ - ЦИКЪЛ-ПРОБЛЕМ"

➔ Също без break:

```
... четене ...  
while (! Keyboard.eof())  
    ... Обработка входа ...  
    ... четене ...  
}
```

ИЗБОР НА ПОВТАРЯЕМИ ОПЕРАТОРИ

FOR-ЦИКЪЛ

EBNF:

for (инициализиране ; Test ; Update) оператор

Изрази (обикновено присвоявания)

Еквивалентно на:

```
инициализиране ;  
while ( Test ) {  
    оператор ;  
    Update ;  
}
```

ПРИМЕР: ! С 'FOR'

```
int n, x, fac = 1;  
    ... // read n  
for (x = 1; x <= n ; x = x + 1)  
    fac = fac * x;
```

Кратка форма: $x++$

Аналог на: $x--$ като $x = x - 1$

Приложение: броят на повторенията е познат (тук: n) !

ТЕСТ: ! C 'FOR'

1 Възможно ли е?

```
int n, x, fac = 1;
... // read n
for (x = 1; x <= n ; x = x + 1)
    fac = fac * x;
```

```
int n, fac = 1;
... // read n
for (int x = 1; x <= n ; x = x + 1)
    fac = fac * x;
```

В Java можем да разпръснем декларирането на променливите в рамките на целия блок, като ги дефинираме в момента, в който ни потребват

ТЕСТ: ФУНКЦИЯТА “!”

Какъв е резултатът?

```
public static int faculty (int n) {  
    int x, fac=1;  
  
    for (x=1; x<=n; x++)  
        fac = fac * x;  
  
    return fac;  
}  
  
public static void main (String[] args) {  
  
    int x, y;  
  
    x = faculty(3);  
    System.out.println("3! = " + x);  
    y = faculty(5);  
    System.out.println("5! = " + y);  
}  
}
```

3! = 6
5! = 120

ПРИМЕР ЗА ЦИКЪЛ

Таблица: Трансформиране Celsius → Fahrenheit

Grad C	Grad F
-10.0	14.0
-9.0	15.8
-8.0	17.6
...	
10.0	50.0

→ Примерни програми с while и for оператор

C WHILE-ОПЕРАТОР

```
class TemperatureTable {
    // Table with C/F temperatures
    public static void main (String[] args) {
        final double
            LOW_TEMP = -10.0,
            HIGH_TEMP = 10.0;

        double
            cent, // degree Celsius
            fahr; // degree Fahrenheit

        System.out.println("\tGrad C\t\t\tGrad F");
        cent = LOW_TEMP;
        while (cent <= HIGH_TEMP) {
            fahr = (9.0/5.0) * cent + 32.0; // C -> F
            System.out.println("\t" + cent + "\t\t" + fahr);
            cent = cent + 1.0;
        }
    }
}
```

C FOR-ОПЕРАТОР

```
class TemperatureTable {
    // Table with C/F temperatures
    public static void main (String[] args) {
        final double
            LOW_TEMP = -10.0,
            HIGH_TEMP = 10.0;

        double
            cent, // Grad Celsius
            fahr; // Grad Fahrenheit

        System.out.println("\tGrad C\t\t\tGrad F");
        for(cent = LOW_TEMP; cent <=HIGH_TEMP; cent++) {
            fahr = (9.0/5.0) * cent + 32.0; // C -> F
            System.out.println("\t" + cent + "\t\t\t" + fahr);
        }
    }
}
```

ТЕСТ: FOR-ОПЕРАТОР

1

Коментар?

```
public class CommaOperator {  
    public static void main(String[] args) {  
        for( int i=1, j=i+10; i<5; i++, j=i*2) {  
            System.out.println("i= " + i + " j= " + j);  
        }  
    }  
}
```

Оператор „ , “ (последователност): има само едно приложение в Java – в управляващия израз на **for**

В управляващия блок на цикъла:

- Допуска се дефиниране на повече от една променлива, но те трябва да бъдат от един и същ тип
- Променливата се дефинира там, където се използва
- Областта на видимост – израз, управляващ **for**

ТЕСТ: FOR-ОПЕРАТОР

1

Какъв е резултатът?

```
public class CommaOperator {  
    public static void main(String[] args) {  
        for( int i=1, j=i+10; i<5; i++, j=i*2) {  
            System.out.println("i= " + i + " j= " + j);  
        }  
    }  
}
```

```
i= 1 j= 11  
i= 2 j= 4  
i= 3 j= 6  
i= 4 j= 8
```

BREAK & CONTINUE

- В тялото на всяка една от управляващите конструкции можем да управляваме хода на цикъла посредством операторите `break` и `continue`
  - `break` – излиза от цикъла без да се изпълняват останалите конструкции в него
  - `continue` – спира изпълнението на текущата итерация и се връща в началото на цикъла, за да започне изпълнение на следващата итерация

ПРИМЕР

1

Коментар?

2

Какъв е резултатът?

```
public class BreeakAndContinue {  
    public static void main(String[] args) {  
        for(int i = 0; i < 100; i++) {  
            if(i == 74) break; // Излиза от цикъла for  
            if(i % 9 != 0) continue; // Следваща итерация  
            System.out.println(i);  
        }  
        int i = 0;  
        // "безкраен цикъл":  
        while(true) {  
            i++;  
            int j = i * 27;  
            if(j == 1269) break; // Излиза от цикъла  
            if(i % 10 != 0) continue; // Връщане в началото на цикъла  
            System.out.println(i);  
        }  
    }  
}
```

0
9
18
27
36
45
54
63
72

10
20
30
40

БЕЗКРАЙНИ ЦИКЛИ

1

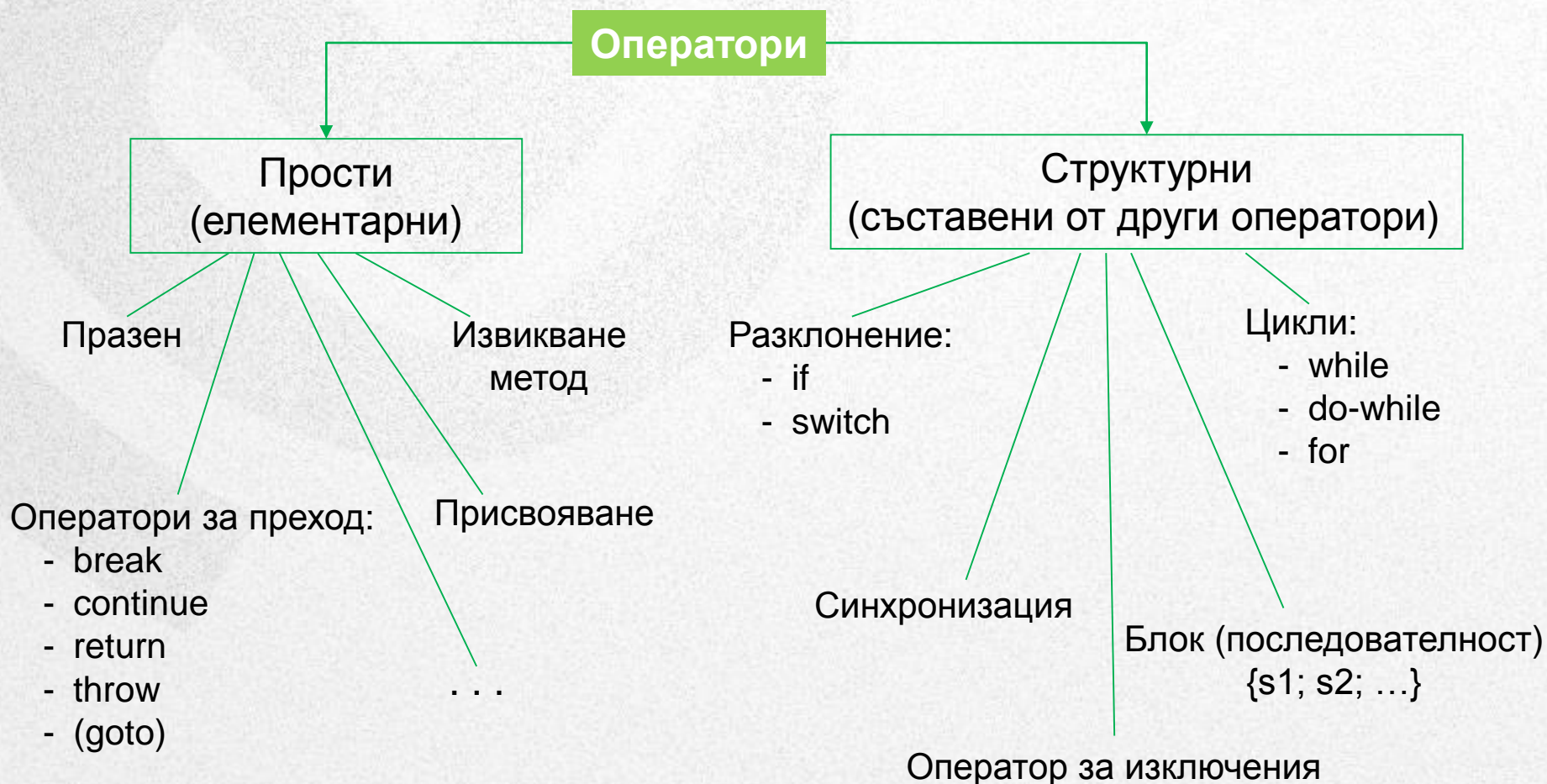
Как се представят безкрайни цикли?

while(true)

for(;;)

СТРУКТУРНО ПРОГРАМИРАНЕ: ОПЕРАТОРИТЕ

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

КРАЙ “ИТЕРАЦИИ”

